

Skilsmisse - Østrig

Den originale sprogudgave af denne side [de](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

INDHOLDSFORTEGNELSE

- 1 Hvad er betingelserne for at opnå skilsmisse?
- 2 Hvad anses for skilsmissegrund?
- 3 Hvilke retlige følger har en skilsmisse med hensyn til:
  - 3.1 de personlige relationer mellem ægtefællerne (f.eks. efternavn)?
  - 3.2 deling af ægtefællernes formue?
  - 3.3 ægtefællernes mindreårige børn?
  - 3.4 forpligtelsen til at betale underholdsbidrag til den anden ægtefælle?
- 4 Hvad betyder det retlige begreb "separation" i praksis?
- 5 Hvad er betingelserne for at opnå separation?
- 6 Hvilke retlige følger har en separation?
- 7 Hvad betyder det retlige begreb "omstødelse af ægteskab" i praksis?
- 8 Hvad er betingelserne for at få omstødt et ægteskab?
- 9 Hvilke retlige følger har omstødelsen af et ægteskab?
- 10 Findes der udenretslige alternativer til løsning af spørgsmål vedrørende skilsmisse?
- 11 Til hvilken instans skal jeg indgive min ansøgning (begæring) om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab? Hvilke formaliteter skal overholdes, og hvilke dokumenter skal jeg vedlægge min ansøgning?
- 12 Kan jeg få helt eller delvis fri proces?
- 13 Er det muligt at anke en afgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab?
- 14 Hvad er fremgangsmåden, hvis jeg ønsker at få en afgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab, som er truffet af en domstol i en anden EU-medlemsstat, anerkendt i denne medlemsstat?
- 15 Hvilken domstol skal jeg rette henvendelse til for at gøre indsigelse mod anerkendelsen af en retsafgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab, som er truffet af en domstol i en anden medlemsstat? Hvad er fremgangsmåden i sådanne tilfælde?
- 16 Hvilken skilsmisselovgivning anvender domstolene i skilsmisssager mellem ægtefæller, der ikke har bopæl i denne medlemsstat, eller som har forskellig nationalitet?

1 Hvad er betingelserne for at opnå skilsmisse?

Østrigsk ret kender tre former for skilsmisse: skilsmisse på grundlag af skyldsprincippet, skilsmisse på grund af opløsning af den fælles husstand i mindst tre år og skilsmisse efter fælles overenskomst.

En ægtefælle kan begære skilsmisse, hvis den anden som følge af en alvorlig skilsmissegrund eller gennem æreløs eller usædelig adfærd har gjort sig skyld i en så dybtgående ødelæggelse af ægteskabet, at det ikke kan forventes, at det ægteskabelige samliv kan genoprettes.

Har ægtefællernes fælles husstand været opløst i 3 år, kan hver ægtefælle begære skilsmisse som følge af en dybtgående uoprettelig ødelæggelse af ægteskabet.

Har ægtefællernes samliv været ophævet i mindst et halvt år, og erkender begge parter, at det ægteskabelige forhold er uopretteligt ødelagt, og er de enige om skilsmissen, kan ægtefællerne i fællesskab begære skilsmisse.

2 Hvad anses for skilsmissegrund?

Den væsentlige grund til en skilsmisse er, at det ægteskabelige samliv er uopretteligt ødelagt. En sådan ødelæggelse kan forårsages af en alvorlig skilsmissegrund, navnlig hvis en ægtefælle har begået ægteskabsbrud eller har udsat den anden ægtefælle for fysisk vold eller alvorlig psykisk overlast. Selv om adfærden ikke kan betragtes som en skilsmissegrund, fordi den skyldes en mental forstyrrelse, men ægteskabet alligevel er så dybtgående ødelagt, at det ikke kan forventes, at det ægteskabelige samliv kan genoprettes, samt hvis en ægtefælle er sindslidende eller lider af en alvorlig smitsom eller anstødelig sygdom, kan den anden ægtefælle begære skilsmisse. I alle disse tilfælde skal den ægtefælle, der begærer skilsmisse, bevise, at de påståede grunde foreligger. Har ægtefællernes fælles husstand imidlertid været opløst i 3 år, skal en skilsmissegrund ikke gøres gældende eller påvises.

3 Hvilke retlige følger har en skilsmisse med hensyn til:

3.1 de personlige relationer mellem ægtefællerne (f.eks. efternavn)?

Principielt beholder hver ægtefælle det efternavn, som den pågældende har båret under ægteskabet. Har en ægtefælle antaget den anden ægtefælles navn ved ægteskabets indgåelse, kan den pågældende imidlertid genantage sit tidligere efternavn.

3.2 deling af ægtefællernes formue?

Ægtefællerne kan principielt fuldstændig frit aftale, hvad der skal ske med deres formue. Dette kan være i form af enten gensidigt afkald (hvorved det lovmæssige særeje under ægteskabet bibeholdes efter ægteskabets opløsning), deling af et eventuelt fællesbo eller overdragelse af aktiver fra den ene ægtefælle til den anden.

Såfremt ægtefællerne ikke har aftalt noget i denne henseende, kan hver ægtefælle anmode om, at retten forestår delingen af visse af ægtefællernes aktiver. De såkaldte "fælles forbrugsaktiver" (eheliches Gebrauchsvermögen) og den "fælles opsparing" (eheliches Ersparnis) er omfattet af bodelingen. I de fælles forbrugsaktiver indgår foruden den fælles bolig og indboet alle øvrige genstande, som rent faktisk har tjent begge ægtefæller under ægteskabet. Den fælles opsparing omfatter alle værdianbringelser, som ægtefællerne har anskaffet under ægteskabet.

Alle værdier, som ægtefællerne har bragt ind i ægteskabet ved arv eller gaver fra tredjemand, er ikke omfattet af bodelingen. Det samme gælder de genstande, som tjener til en ægtefælles personlige brug eller erhverv, samt virksomheder og andele i virksomheder, såfremt disse ikke blot udgør værdianbringelser.

Retten skal foretage en rimelig bodeling under hensyntagen til alle relevante omstændigheder, idet der skal tages særlig hensyn til vægten og omfanget af hver ægtefælles bidrag til anskaffelsen af de fælles forbrugsaktiver og til opbygningen af den fælles opsparing samt til, hvad der er til børnenes bedste. Som bidrag betragtes også forsørgelse, deltagelse i ægtefællens erhverv, varetagelse af den fælles husholdning, omsorg for og opdragelse af fælles børn og enhver anden gensidig støtte i ægteskabet.

3.3 ægtefællernes mindreårige børn?

Med ikrafttrædelsen af Kindschaftsrechts-Änderungsgesetz 2001 den 1. juli 2001 har forældre efter en opløsning af forholdet vidtgående muligheder for at få indflydelse på fordelingen af forældremyndigheden. Opløses et ægteskab ved skilsmisse, opretholdes principielt begge forældres forældremyndighed over et mindreårigt barn født i ægteskab. Forældrene skal imidlertid, hvis de ønsker at opretholde begge parters fulde forældremyndighed som i et bestående ægteskab, inden for en passende frist fremsende retten en aftale om barnets hovedsagelige opholdssted. Forældrene kan imidlertid også i retten aftale, at det kun er en af forældrene, der skal have forældremyndigheden, eller at den ene forælders forældremyndighed skal være begrænset til bestemte forhold.

Siden ikrafttrædelsen af Kindschaftsrechts-Änderungsgesetz 2013 kan retten tillægge forældrene fælles forældremyndighed også mod den ene eller sågar begge forældres vilje, hvis den finder, at dette er bedre for barnet, end hvis den ene forælder har

forældremyndigheden alene. Forældrene skal også i denne forbindelse indgå en aftale om barnets hovedsaglige opholdssted. Hvis den fælles forældremyndighed ikke er til barnets bedste, skal retten afgøre, hvilken forælder der skal tillægges forældremyndigheden alene.

3.4 forpligtelsen til at betale underholdsbidrag til den anden ægtefælle?

Den skyldige eller overvejende skyldige ægtefælle skal betale et underholdsbidrag til den anden part, hvis dennes indtægter fra formue og erhvervsarbejde, som denne afhængig af omstændighederne kan forventes at påtage sig, ikke er tilstrækkelige; underholdsbidraget tilpasses ægtefællernes livsvilkår. Hvis begge ægtefæller bærer skylden for skilsmissem og ingen af dem har den overvejende skyld, så kan en ægtefælle, som ikke er i stand til at forsørge sig selv, få tildelt et bidrag til sit underhold, såfremt dette er rimeligt set ud fra den anden ægtefælles behov og formue- og arbejdsforhold. Bidragspligten kan begrænses tidsmæssigt. I forbindelse med en skilsmisse efter fælles overenskomst kan ægtefællerne frit aftale, om den ene yder bidrag til den andens underhold, eller om de gensidigt giver afkald på underholdsbidrag.

4 Hvad betyder det retlige begreb "separation" i praksis?

Dette retsbegreb kendes ikke i det østrigske retssystem.

5 Hvad er betingelserne for at opnå separation?

Se svaret på 4.

6 Hvilke retlige følger har en separation?

Se svaret på 4.

7 Hvad betyder det retlige begreb "omstødelse af ægteskab" i praksis?

Østrigsk ægteskabsret indeholder bestemmelser om "ægteskabs ugyldighed" (Ehenichtigkeit). Et ægteskab er ugyldigt, hvis ægteskabet ikke er indgået i den foreskrevne form, hvis en af ægtefællerne på tidspunktet for ægteskabets indgåelse var umyndig eller befandt sig i en tilstand af bevidstløshed eller forbigående mental forstyrrelse, hvis ægteskabet udelukkende eller fortrinsvis blev indgået med henblik på at gøre det muligt for en ægtefælle at antage den anden ægtefælles efternavn eller at erhverve den anden ægtefælles statsborgerskab, uden at der skal etableres et ægteskabeligt samliv. Endvidere er et ægteskab ugyldigt, hvis en af ægtefællerne på tidspunktet for ægteskabets indgåelse levede i gyldigt ægteskab med en tredjepart, eller ægteskabet i strid med loven blev indgået mellem blodsbeslægtede.

Et ægteskab kan ophæves ved dom, hvis en ægtefælle på tidspunktet for ægteskabets indgåelse var begrænset myndig, og hans værge ikke havde givet tilladelse til ægteskabets indgåelse, hvis en ægtefælle ved ægteskabets indgåelse ikke vidste, at der var tale om indgåelse af ægteskab, eller hvis han ganske vist vidste dette, men ikke havde til hensigt at afgive en erklæring om at indgå ægteskabet, hvis en ægtefælle har taget fejl af den anden ægtefælles person, hvis han ved ægteskabets indgåelse var blevet vildledt om sådanne omstændigheder ved den anden ægtefælles person, der gør, at han med kendskab til situationen og ved en korrekt vurdering af ægteskabets væsen ville have afholdt sig fra at indgå ægteskabet, hvis han ved svig om væsentlige omstændigheder er blevet overtalt til at indgå ægteskab, eller hvis han ulovligt ved trusler er blevet tvunget til at indgå ægteskab.

8 Hvad er betingelserne for at få omstødt et ægteskab?

Se svaret på 7.

9 Hvilke retlige følger har omstødelsen af et ægteskab?

I tilfælde af, at et ægteskab er ugyldigt, behandles det, som om det aldrig var blevet indgået. Havde blot en af ægtefællerne ikke kendskab til ægteskabets ugyldighed ved ægteskabets indgåelse, finder de bestemmelser, der gælder i tilfælde af en skilsmisse, anvendelse på forholdet mellem ægtefællerne i formueretlig henseende. De børn, der er født i et ægteskab, betragtes også som børn født i ægteskab, efter at ægteskabet er blevet omstødt.

10 Findes der udenretslige alternativer til løsning af spørgsmål vedrørende skilsmisse?

Et ægteskab kan kun opløses, ophæves eller omstødes af retten. Problemer, som opstår i forbindelse med skilsmissem, kan imidlertid også løses udenretsligt (f.eks. gennem mægling).

11 Til hvilken instans skal jeg indgive min ansøgning (begæring) om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab? Hvilke formaliteter skal overholdes, og hvilke dokumenter skal jeg vedlægge min ansøgning?

Bezirksgericht (underret) har kompetence til at træffe afgørelse i tvister om opløsning, ophævelse eller omstødelse af et ægteskab eller om et ægteskabs beståen eller ikke-beståen. Med hensyn til tvister om opløsning, ophævelse, omstødelse eller konstatering af et ægteskabs beståen eller ikke-beståen er udelukkende den Bezirksgericht kompetent, i hvis retskreds ægtefællerne har eller senest har haft deres fælles sædvanlige opholdssted. Har ingen af ægtefællerne deres sædvanlige opholdssted i denne retskreds på tidspunktet for ansøgningens indlevering, eller har de ikke haft et fælles sædvanligt opholdssted i Østrig, er udelukkende den ret kompetent, i hvis retskreds den sagsøgte ægtefælle har sit sædvanlige opholdssted, eller, såfremt der ikke foreligger et sådant sædvanligt opholdssted i Østrig, i hvis retskreds den ægtefælle, der har anlagt sagen, har sit sædvanlige opholdssted; i andre tilfælde er Bezirksgericht Innere Stadt Wien kompetent. De østrigske retter har kompetence i forbindelse med disse tvister, hvis en af ægtefællerne er østrigsk statsborger, hvis den sagsøgte, i tilfælde af en omstødsessag mod begge ægtefæller i det mindste en af dem, har sit sædvanlige opholdssted i Østrig, eller hvis sagsøgeren har sit sædvanlige opholdssted i Østrig, og enten begge ægtefæller har haft deres seneste fælles sædvanlige opholdssted i Østrig, eller sagsøgeren er statsløs eller var østrigsk statsborger på tidspunktet for ægteskabets indgåelse. Disse retter har enekompetence, men der kan dog træffes aftale om et andet værneting.

I forbindelse med en skilsmisssag skal de generelle formkrav til sagsanlæg overholdes; i forbindelse med en ansøgning om skilsmisse efter fælles overenskomst – som afgøres inden for rammerne af frivillig retspleje (Verfahren außer Streitsachen) – skal der fremlægges en ansøgning, der er underskrevet af begge ægtefæller. I alle tilfælde skal der under alle omstændigheder vedlægges en vielsesattest; det er tilrådeligt at vedlægge alle andre dokumenter, som vil kunne støtte ansøgningen.

12 Kan jeg få helt eller delvis fri proces?

Også i forbindelse med skilsmisssager er der mulighed for retshjælp. Denne følger de generelle regler om retshjælp (se "Retshjælp – Østrig") I skilsmisssager er der i en vis udstrækning advokattvang (relativer Anwaltszwang). Det betyder, at en part, som ikke ønsker at repræsentere sig selv i retten, kun kan lade sig repræsentere ved en advokat.

13 Er det muligt at anke en afgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab?

Afgørelser truffet af førsteinstansretten om opløsning, ophævelse eller omstødelse af et ægteskab eller om et ægteskabs beståen eller ikke-beståen kan appelleres til Landesgericht (delstatsret) som andeninstansret, der er overordnet den kompetente Bezirksgericht.

Appelinstansens afgørelse kan kun appelleres (Revision), hvis afgørelsen er betinget af løsningen af et materiel- eller procesretligt spørgsmål, som er af væsentlig betydning for at sikre en ensartet retspraksis, retssikkerhed eller retsudvikling, f.eks. fordi appelinstansen fraviger Oberster Gerichtshofs (højesteret) praksis, en sådan retspraksis mangler eller er uensartet.

14 Hvad er fremgangsmåden, hvis jeg ønsker at få en afgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab, som er truffet af en domstol i en anden EU-medlemsstat, anerkendt i denne medlemsstat?

I forholdet mellem EU-medlemsstaterne, med undtagelse af Danmark, anerkendes retsafgørelser om opløsning af ægteskab på grundlag af Rådets [forordning \(EF\) nr. 1347/2000](#) af 29. maj 2000 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager samt i sager vedrørende forældremyndighed over ægtefællernes fælles børn, EFT L 160 af 30.6.2000, s. 19 (herefter "Bruxelles II-forordningen"), der trådte i kraft den 1. marts 2001. På grundlag heraf er en udtrykkelig anerkendelsesafgørelse ikke længere nødvendig i forbindelse med retsafgørelser om opløsning af ægteskab fra andre medlemsstater. Derimod skal enhver ret og enhver administrativ myndighed under en verserende sag tage stilling til spørgsmålet om anerkendelse af en retsafgørelse som et bispørgsmål. Dette gælder navnlig også for vielsesmyndighedens (Standesamt) undersøgelse af, om en udenlandsk skilsmisse giver mulighed for, at der indgås nyt ægteskab.

En berettiget part kan få fastslået, at en udenlandsk retsafgørelse om opløsning af ægteskab skal anerkendes, eller at en sådan retsafgørelse ikke skal anerkendes. Sager vedrørende anerkendelse eller ikke-ankendelse af udenlandske retsafgørelser om et ægteskabs beståen skal principielt afgøres af Bezirksgericht. En anmodning om anerkendelse eller ikke-ankendelse af en udenlandsk retsafgørelse om opløsning af ægteskab skal indgives til den Bezirksgericht, i hvis retskreds sagsøgeren har sit sædvanlige opholdssted. Har denne ikke et sådant i Østrig, er den ret kompetent, i hvis retskreds den sagsøgte har sit sædvanlige opholdssted; i andre tilfælde er Bezirksgericht Innere Stadt Wien kompetent.

15 Hvilken domstol skal jeg rette henvendelse til for at gøre indsigelse mod anerkendelsen af en retsafgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab, som er truffet af en domstol i en anden medlemsstat? Hvad er fremgangsmåden i sådanne tilfælde?

Se svaret på 14. De dokumenter, der skal fremlægges i den forbindelse, er opregnet i artikel 32 i [Bruxelles II-forordningen](#).

16 Hvilken skilsmisselovgivning anvender domstolene i skilsmisssager mellem ægtefæller, der ikke har bopæl i denne medlemsstat, eller som har forskellig nationalitet?

Hvilke retsregler, der finder anvendelse på betingelserne for ægteskabets opløsning, fastsættes i Rådets forordning (EU) nr. 1259 /2010 af 20. december 2010 om indførelse af et forstærket samarbejde om lovvalgsreglerne i forbindelse med skilsmisse og separation, EUT L 343/10 af 29.12.2010 (Rom III -forordningen). Primært skal de af ægtefællerne valgte retsregler finde anvendelse. De kan vælge at anvende retsreglerne i den medlemsstat, hvor de på tidspunktet for aftalens indgåelse havde deres sædvanlige opholdssted, eller retsreglerne i den medlemsstat, hvor begge har haft deres seneste sædvanlige opholdssted, såfremt en af dem på tidspunktet for aftalens indgåelse har bibeholdt dette, og hvis statsborgerskab en af ægtefællerne har på tidspunktet for aftalens indgåelse, eller ved hvis ret sagen anlægges. Hvis ægtefællerne ikke har valgt nogen retsregler, er det retsreglerne, hvor de på tidspunktet for sagens anlæggelse ved retten havde deres sædvanlige opholdssted, der er afgørende, eller i mangel heraf retsreglerne på det sted, hvor begge har haft deres seneste sædvanlige opholdssted, såfremt dette ikke var bragt til ophør mere end et år efter, at sagen blev anlagt ved retten, og at en af ægtefællerne på tidspunktet for sagens anlæggelse ved retten fortsat har sit sædvanlige opholdssted her, eller i modsat fald retsreglerne i den medlemsstat, som begge ægtefæller på tidspunktet for sagens anlæggelse ved retten tilhører, eller retsreglerne i den medlemsstat ved hvis ret sagen er anlagt.

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Sidste opdatering: 01/03/2018